

Jersey taber

Økonomien i at producere mælk er markant ringere hos jerseykøerne end hos de store racer

Bedrifter med jerseykøer kan ikke holde trit med de store racer, når det gælder driftsøkonomien. Ifølge en regnskabsanalyse i Produktionsøkonomi Kvæg 2011, opnåede økologiske jerseybrug et driftsresultat på minus 175.000 kr. i gennemsnit mod de store racers resultat på 208.000 kr. Det svarer til en forskel på 2.600 kr. pr. årsko eller 33 øre pr. kg EKM. Heller ikke sammenlignet med konventionelle jerseybesætninger står økologerne distancen.

Foderet er for dyrt

I lyset af at økologisk jersey mælk gennem de senere år har været den mest eksponerede mælk, virker det overraskende, at økonomien er så ringe. Forklaringen skal man dykke dybere efter, vurderer William Schaar Andersen,

sen, der analyserer regnskaberne på Videncentret for Landbrug.

- Der er ikke én enkel forklaring. Bruttoudbyttet er lave, og det er da uheldigt, hvis jerseyproducenterne ikke formår at få nok for mælken. I hvert fald får de kun tre øre mere pr. kg EKM end stor race, mens konventionelle jerseyproducenter får seks øre mere, siger William Andersen.

Men mælkeprisen kan ikke forklare forskellen alene.

- Det ser også ud til, at deres foderomkostninger er for høje - måske fordi jordtilliggendene ikke er stort nok, siger William Schaar Andersen, der dog samtidig minder om, at antallet af regnskaber fra jerseybedrifter er begrænset.

Jerseykøerne har i gennemsnit 0,77 ha til rådighed, mens stor race har 1,17 ha.

kmn@okologi.dk

Indtjening efter race

Jerseybedrifternes 2010-resultat er næsten 400.000 kr. ringere end bedrifterne med stor race.

	Stor race	Jersey
► Areal, ha	178	111
► Årskoer	152	145
► Grovfoderareal		
► pr. ko	0,92	0,58
► Ydelse, kg EKM	8.175	7.523
► Mælkepris, kr.	2,86	2,89

1.000 kr.

► DB	2.959	2.219
► Kapacitetsomk.	2.144	1.842
► EU-støtte	545	365
► Forpagtning	250	77
► Finansiering	902	839
► Driftsresultat	208	-175

Økonomi på økologiske heltidsbedrifter med malkekøer

Gruppering	Alle	Bedste tredjedel	Midterste tredjedel	Ringeste tredjedel
Landbrugsareal ha	170	176	145	195
Årskoer	151	144	131	186
Areal/årsko	1,13	1,22	1,11	1,04
Kg EK mælk pr. ko	8.102	8.408	8.049	7.871
Kr. pr. kg EKM	2,86	2,89	2,84	2,85
Beløb i 1.000 kr.				
Bruttoudbytte kvæg	3.775	3.823	3.223	4.440
Bruttoudbytte planteavl	195	236	165	187
Bruttoudbytte i øvrigt	253	230	231	309
Bruttoudbytte i alt	4.224	4.289	3.619	4.936
Stykomkostninger kvæg	1.208	1.010	1.096	1.588
Stykomkostninger mark	139	142	112	171
Stykomkostninger i alt	1.347	1.152	1.208	1.759
Dækningsbidrag	2.877	3.136	2.412	3.177
Kontante kapacitetsomk.	1.539	1.482	1.294	1.924
Afskrivninger mv.	571	509	529	700
Resultat af primær drift	767	1.146	589	553
Afkoblet EU-støtte	523	545	455	587
Finansieringsomk.	1.129	697	793	2.076
Heraf renteudgifter	675	490	549	1.058
Heraf tab finansaktiver	226	22	93	641
Driftsresultat	162	993	251	-937
Landbrugsaktiver pr. årsko	208	222	218	186
Gæld pr. årsko	156	143	159	164
Soliditetsgrad	28,7 %	38,8 %	29,1 %	16,3 %

Langt mellem toppen og bunden

Der er to millioner kr. mellem bedste og ringeste tredjedel af mælke-regnskaberne. Tab på finansaktiver slår bunden ud af kassen i den sidste gruppe

Ydelsen ligger nogle hundrede kg under middel, og fodringen koster lidt mere end gennemsnittet, og tilsammen er det naturligvis med til at forringe resultatet. Men det, der for alvor sender en tredjedel af de økologiske mælkeproducenter ud af 2010 med et underskud på en million kroner, er finansieringsomkostningerne. De er tre gange så høje som i bedste og midterste tredjedel. Målt pr. kg produceret mælk er forskellen en anelse

mindre men stadig alvorlig. Mens bedste tredjedel opnår 83 øre pr. kg EKM i driftsresultat, står der minus 59 øre på bundlinjen i den ringeste tredjedel af regnskaberne. Tallet gælder bedrifter med stor race.

Store bedrifter

Gruppen er karakteriseret ved at have flere køer i stalden og mere jord end både midterste og bedste tredjedel

Ud over løbske finansieringsomkostninger har gruppen også højere omkostninger til foder, dyrlæge etc., Hvor den ringeste tredjedel har mere jord end gennemsnittet, gør det modsatte sig gældende for midtergruppen, der faktisk har både færre køer og mindre jord. Også midtergruppen er ramt af højere

finansieringsomkostninger end bedste tredjedel. Der er tale om en meromkostning pr. kg mælk på 21 øre.

Mere jord hos de bedste

Foderomkostningerne fremgår ikke direkte af de offentliggjorte tal, men det er karakteristisk for bedste gruppe, at de har det største jordtilliggende pr. ko og dermed et godt udgangspunkt for en høj selvforsyning med foder.

Negativ spiral

Afstanden mellem top og bund er traditionel stor i landbrugsregnskaber, men måske er den større i krisetider. Den afgørende faktor er netop finansieringen, forklarer William Andersen, Videncentret for Landbrug.

- I krisetider kan man godt på

kort sigt arbejde med ydelsen og foderomkostningerne, men de strategiske beslutninger, man har taget, vejer tungt og længe. Har man bygget en for dyr stald, belaster den økonomien længe. Det kunne være interessant at undersøge mobiliteten mellem grupperne. Jeg tror, der er en del landbrug i den ringeste gruppe, som har ligget dér i flere år. I krisetider som disse ophober de gæld år for år, og dermed bliver finansieringsomkostningerne endnu tungere. De kommer ind i en negativ spiral. William Andersen hæfter sig ved, at den ringeste tredjedel er belastet af højest gæld og færrest aktiver.